

PEDAGOGISCHE FICHE

Laatst gewijzigd op: juli 2011

ORGANISATIE: Studio Globo

METHODIEK: Low Impact Lama

1. Algemene info

Adres: Huidevettersstraat 165 – 1000 Brussel

Tel.: 02 520 10 98

Fax:

E-mail: secundair@studioglobo.be

Website: www.studioglobo.be

Openingsuren en bereikbaarheid:

9u tot 12u30 en van 13u tot 17u

Beschrijving en doelstelling van de organisatie:

Studio Globo is een NGO voor ontwikkelingssamenwerking, gespecialiseerd in mondiaal en intercultureel leren voor het onderwijs.

Je kan bij ons terecht voor ervaringsgerichte inleefateliers en workshops en voor leermiddelen die onmiddellijk bruikbaar zijn in de klas.

Met ons aanbod richten we ons op alle leeftijden: voor kleuter-, lager, secundair en hoger onderwijs. Daarbij zijn leerkrachten en docenten onze belangrijkste partners. We geven dan ook bijzondere aandacht aan vorming.

Studio Globo ziet de wereld als een boeiend en veelkleurig geheel met heel wat mogelijkheden en kansen. Heel wat uitdagingen ook, want lang niet iedereen op deze aardbol komt tot zijn recht.

Vanuit het geloof in de unieke waarde van elke mens streeft Studio Globo naar gelijke kansen voor iedereen en maakt, samen met vele bondgenoten, werk van duurzame ontwikkeling. In eigen samenleving en wereldwijd, want er is maar één wereld.

Studio Globo geeft impulsen om een open en respectvolle houding tegenover mensen uit andere culturen te laten groeien. Dit is fundamenteel om te komen tot verbondenheid en solidariteit. Samen met leerkrachten en andere actoren stimuleert en ondersteunt Studio Globo leerprocessen. Dit gebeurt via een gevarieerd aanbod van vorming, begeleide werkvormen en leermiddelen, op maat van de verschillende doelgroepen.

Informatie over de methodiek

A. Praktisch

Naam van de methodiek:

Low Impact Lama

Doelgroep:

4de, 5de en 6de ASO, TSO, BSO, KSO

Aantal deelnemers (min. & max.):

min. 15, max. 45

Duur:

2 uren

Materiaal waarvoor de school moet zorgen:

//

Vereiste accommodatie:

Per groep van 15 leerlingen vragen we 1 klaslokaal met TV en DVD-speler, voldoende tafels en stoelen

In welke provincies kan deze werkwinkel plaatsvinden?

In alle Vlaamse provincies

B. Inhoudelijk

Thema:

klimaatverandering en gevolgen voor mensen in het Zuiden

Algemene beschrijving van de methodiek:

We vertrekken van Peru als voorbeeldland. We focussen enerzijds op de gevolgen van klimaatchaos op het leven (van de armen). Anderzijds belichten we, o.a. via de campagne van 11.11.11, ook de oplossingen en de rol die jongeren erin kunnen spelen.

Eerst maken leerlingen kennis met een aantal belangrijke termen i.v.m. klimaatchaos. Daarna gaan we dieper in op het voorzorgsprincipe, een schema dat aantoont dat niet reageren een zeer slechte optie is.

In een tweede beweging verruimen we onze blik naar de rest van de wereld. Er wordt aan de hand van een case een aantal problemen i.v.m. klimaatchaos besproken. Extreme weersomstandigheden via Katrina, bedreigde volkeren via Inuits en Tuvalu, klimaatgeweld via Darfur en de grootte van het probleem wordt via het verhaal van smeltende gletsjers verteld. De cases worden volledig besproken in de film. Tijdens een verwerkingsopdracht bespreken we de vier grote gevolgen van klimaatchaos: meer honger, meer dorst, meer en andere ziektes, vluchtelingen.

In het derde onderdeel diepen we de campagne van 11.11.11 verder uit. We bespreken de grootste krachtlijnen en staan uitgebreid stil bij de eigen rol die de leerlingen te spelen hebben.

Doelstelling van de methodiek (kennis, vaardigheden, houdingen):

- De leerlingen krijgen duidelijke achtergrondinfo over klimaatverandering en leren dat de gevolgen van klimaatopwarming de zwaksten in het Zuiden eerst treffen.
- De leerlingen verwerven inzicht in de mogelijke oplossingen en welke rol zijzelf, het middenveld en de politiek hierin spelen
- De jongeren worden verschillende actiemogelijkheden aangereikt om tot ethisch handelen te komen met respect voor de grenzen van de planeet en voor de toekomstige generaties

Verloop van de methodiek (vb. dans, informatief spel, discussie,...):

Werkvorm	Duur	Proces (Wat gebeurt er? Wat doet de begeleider? Wat doen de leerlingen?)	Materiaal en accommodatie
Quiz + verwerkingsopdracht	15'	Eerst wordt een korte quiz gedaan om de voorkennis van de leerlingen te bepalen, zij kunnen alvast een reeks jetons verdienen en zo introduceren we nieuwe begrippen of frissen oude kennis op. De leerlingen verwerven basisinfo over het thema.	We gebruiken een bak met draaibare speelborden
Beeldmontage	5'	Er wordt een indringende beeldmontage vertoond met eigentijdse muziek: boeren uit Peru, maar ook elders in de wereld worden getroffen door klimaatopwarming	DVD en Tv
Puzzel	15'	Aan de hand van een schematische puzzel maken we de leerlingen duidelijk dat niets doen geen optie is.	
Beeldmontage	10'	Er wordt een indringende beeldmontage vertoond met eigentijdse muziek die het verhaal van klimaatproblemen van verschillende bevolkingsgroepen uit de hele wereld vertelt	

foto-opdracht	20'	De deelnemers vertellen na wat ze gezien hebben in de DVD aan de hand van prenten. De begeleider voegt extra achtergrondinfo toe en trekt enkele conclusies: OS wordt complexer door het veranderende klimaat; kwetsbare groepen worden nog maar eens getroffen, mensen in het Zuiden kunnen onze hulp gebruiken om zich aan te passen en om de gevolgen van klimaatverandering te vermijden.	Foto's + spelbord
verwerkingsoopdrachten	20'	Aan de hand van 4 verschillende methodieken worden verschillende oplossingen en actoren belicht.	
discussie methodiek	15'	Om de leerlingen te laten nadenken over hun individueel engagement laten we de jongeren positie innemen rond bepaalde concrete acties	
Besluit	5'	We ronden de werkwinkel af, trekken enkele algemene conclusies. We tellen de jetons en bepalen de positie van de groep in de groen-als -gras-cup, de wedstrijd tussen de verschillende klassen waar we komen met deze werkwinkel- de klas met de meeste jetons gaat lopen met de eer.	

Verwijzing naar ontwikkelingsdoelen en eindtermen:

We spelen met deze werkwinkel in op de eindtermen zoals geformuleerd in context 4:

- De leerlingen herkennen in duurzaamheidsvraagstukken de verwevenheid tussen economische, sociale, en ecologische aspecten en herkennen de invloed van techniek en beleid.
- De leerlingen zoeken naar mogelijkheden om zelf duurzaam gebruik te maken van ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen
- de leerlingen zoeken duurzame oplossingen om de lokale en globale leefomgeving te beïnvloeden en te verbeteren.

Wat is de rol/taak van de leerkracht tijdens de methodiek:

Met onze workshop beogen wij het vergroten van de betrokkenheid van de leerlingen op het vlak van wereldburgerschap en duurzaamheid. Met onze inhoud en methodiek sluiten we direct aan op burgerschapsindicatoren als kennis, participatiebereidheid en democratische houdingen; indicatoren die tevens direct aansluiten bij de vakoverschrijdende eindtermen van het secundair onderwijs.

Om de workshop zo sterk mogelijk te verankeren in het pedagogisch project van de school willen wij het schoolteam stimuleren om:

- De leerlingen goed in te leiden in het thema (zie verder - "Ideeën voor de leerkracht om vooraf in de klas rond het thema aan de slag te gaan")
- De leerlingen vooraf te laten verwoorden wat ze verwachten van de workshop: met welke vragen, opmerkingen en kritieken lopen ze rond? Indien deze verzuchtingen tijdig aan ons worden doorspeeld, kunnen we dat integreren in de workshop.
- Wij zijn ook geïnteresseerd in een evaluatie van de workshop door de leerlingen en begeleidende leerkrachten. Met welke vragen blijven ze zitten, wat vonden ze sterk, zwak, en wat onthouden ze? Wij zijn steeds bereid om met het schoolteam te bekijken hoe ons aanbod beter op vragen aansluiting kan vinden.
- Een workshop is een goede gelegenheid voor een leerkracht om leerlingen in een andere context te observeren en hen zodoende beter te leren kennen. Wij willen de begeleidende leraren dan ook

stimuleren actief deel te nemen aan de workshop. Met de workshopbegeleider kan besproken worden hoe deze rol dan het best wordt opgenomen.

- Gedragsverandering komt maar tot stand in een langdurig pedagogisch en opvoedkundig proces. Daarom zijn we steeds bereid om met afgevaardigden van het schoolteam te overleggen hoe deze thema's sterker ingebed kunnen worden in de globale schoolcultuur en schoolorganisatie. Naast een aanbod naar leerlingen toe, heeft Studio Globo ook een aanbod op het niveau van het schoolteam (hierover meer informatie op www.studioglobo.be).

Ideeën voor de leerkracht om vooraf in de klas rond het thema aan de slag te gaan:

Er bestaan heel wat leermiddelen waarmee de leerkracht aan de slag kan over het klimaatthema:

- www.climatechallenge.be: Climate Challenge is een multidisciplinaire website over de klimaatverandering. Belangrijke invalshoeken zijn de impact op mensen in het Zuiden, gevolgen voor de biodiversiteit en het belang van wetenschap. Er is extra aandacht voor de oplossingen en de rol van overheden, bedrijven en individuen. Op de tweetalige en interactieve website kan je terecht voor hapklare lessen, achtergrondinfo en cijfers, originele doe-activiteiten, interviews met wetenschappers, politici, bedrijfsleiders, mensen uit het Zuiden en nog veel meer! Bedoeld voor klassen uit 2de en 3de graad secundair onderwijs. Deze website werd gerealiseerd door Studio Globo in samenwerking met WWF en Erasmus/VUB.
- de lessenmap van de Broederlijk Delen – campagne van 2010
- Steven Vromman, de Low Impact Man, heeft een nieuwe show of kan een voordracht geven. Men kan zijn TV-programma bekijken of zijn boek bekijken en nabespreken

Ideeën voor de leerkracht om doorheen het schooljaar (op een procesmatige manier) in de klas verder rond het thema te werken: (tips om in verschillende vakken rond het thema te werken, tips voor klasoverschrijdende activiteiten, tips om het thema visueel een plaats te geven in de klas...)

- De leerkracht kan met de leerlingen de actualiteit bijhouden rond oplossingen, gevolgen, politiek overleg over klimaatverandering
- een low-impact-mini-onderneming starten op school
- er komen heel wat technische en fysische aspecten kijken bij het klimaat thema die men proefondervindelijk kan verdiepen met praktijkopdrachten in lessen fysica, techniek, ... (vb. over isoleren, k-waardes berekenen, grafieken maken met evoluties van temperaturen, ...)

Aandachtspunten / opmerkingen: